

AUGUSTIN

Zpravodaj farnosti svatého Augustina v Brně

březen 2020

Viděli jsme Večerníčka, jak se uklání

Letošní masky byly opět velmi nápadité.

foto: Vít Horník

Neděle 9. února byla ve znamení farního karnevalového veselí. Všechny děti se na tento den velmi těšily. A jak by taky ne! Vždyť jak často se někomu poštěstí, aby si mohl zatančit s princeznou či autíčkem?

A tančilo se ten den skutečně o sto šest. Do tance se zapojil i Večerníček se svými pohádkovými kamarády, kteří nás po celou dobu karnevalu provázeli a kteří si pro děti připravili i stanoviště

plná zajímavých úkolů: U pejska a kočičky děti hledaly vhodné potraviny do dortu, s Bobem a Bobkem trénovaly hod do klobouku, na dalším stanovišti se snažily postavit domeček pro Maxipsa Fíka... Úkoly byly pestré a děti si jejich plnění velmi užívaly.

Myslím si, že letošní karneval se opravdu povedl a všem, kteří se podíleli na jeho zrealizování, patří velký dík.

Věra Bednářová

Svatého Augustina opět zaplnili Kapři

Jednou za rok se do Brna sjedou blízcí spolupracovníci Radia Proglas. Mají netradiční název. Říká se jim KaPři. Souloví pochází od KAmarádů PRoglasu, tedy dobrovolníků, kteří dlouhodobě spolupracují s rádiem a pomáhají udržovat kontakty s dalšími posluchači. Stovky Kamarádů Proglasu s rádiem spolupracují od jeho založení, na setkání 8. února 2020 bylo přítomno asi 220 z nich. Patří mezi ně i farníci od Sv. Augustina: Zuzana a Aleš Bednářkovi, Petr Bílek, Milada Dufková, Petr Hudaň, Eva Konzalová a Marie Stehlíková. „Kromě poděkování a povzbuzení do další činnosti si odváží

také balíčky pro posluchače,“ řekla Proglasu bývalá manažerka Helena Horáková. „V balíčcích jsou zásilky pro naše posluchače v místě jejich bydliště. Zde nalezne každý dopis, časopis Vlnění, poděkování i podklady k daňovému přiznání. KaPři nám tak vlastně ušetří spoustu peněz za poštovné. Všem patří velké poděkování,“ doplnila Horáková. I letos součástí setkání byla mše svatá u Sv. Augustina, kterou tentokrát na varhany doprovodil varhaník a regenschori v katedrále sv. Petra a Pavla v Brně Petr Kolař.

Alžběta Havlová

Slovo úvodem

Pískání a skřípot v ČR nechceme!

Na skřípání a pískot šalin naší slavné linky 4 najíždějících na nástupní ostrůvek před kostelem jsem si prakticky zvykl. I na to, že se pískot dostává při přenosu bohoslužby až k posluchačům Proglasu. Alespoň vědí, odkud to dnes je, to jiní nemají, říkám si. Mimochodem, víte, za jak dlouho uslyšíte tutéž šalinu? Za 70 minut.

Někdy mě ty zvuky přece jen pokazí soustředění. Naději jsem pojal při loňské výměně kolejového svršku. ... No nic, pískají stejně, já to věděl, že záleží na typu a na kusu. A mazací tramvaj prý pomůže jen na chvíli.

Stejně je to se mnou. Jsem holt už takový kus. Otočku ke vzteku zvládnul žel často daleko dřív, než je ta čtyřka z Obřan zpátky.

František v Římě nedávno připomněl Ježíšovo slovo z Hory: o tichých, kteří dostanou zemi, protože jim připadne v dědictví.

„Tiší lidé jsou milosrdní, bratrští, důvěřiví a doufající. Hřích hněvu tvoří opak, násilné hnutí, jehož popud všichni známe. Kdo se někdy rozhněval? Všichni. Musíme blahoslavenství obrátit a položit si otázku: Kolik jen jsem toho hněvem zničil? Kolik jsem toho ztratil? Chvilě vzteku toho může zničit spoustu. Zmizí-li sebekontrola, chybí odhad toho, co je opravdu důležité, a může se zhroutit vztah k bratrovi, někdy nenapravitelně. Ze zlosti spolu mnozí bratři přestanou mluvit a vzdálí se jeden druhému. Tichost je opakem. Tichost spojuje, hněv rozděluje.“

Nemáte-li, milí, konkrétní postní program, hle, nabízí se: Nesednu hned k PC, pozdržím odpověď, položím si při jídle mobil hodně daleko. Budu více naslouchat. Do hádky se nepustím a nepustím. Tak trochu snížím nepřijemný pískot.

Budu dobrý kus.

o. Martin Holík

Stalo se

V neděli o svátku Uvedení Páně do chrámu byly požehnány svíce „Hromničky“, následující den o svátku sv. Blažeje pak o. Josef uděloval Svato blažejské požehnání.

~

Senioři na svém setkání v sobotu 8. 2. tentokrát vyzkoušeli parafínové zábalu rukou.

~

Při nedělní mši sv. 23. 2. se uskutečnila sbírka Halěř sv. Petra. Svatému otci od nás poputuje 87 172 Kč.

Pokřtěni byli:

9. 2. Antonín Lengál

Zesnuli:

5. 2. Lubomír Mach

12. 2. Helena Rybníčková

Věděli jste, že...

... letos slaví otec biskup Vojtěch Cikrle 30. výročí své biskupské služby a je nejdéle působícím brněnským biskupem v historii diecéze od jejího založení v roce 1777? Aktuálně je dnes také nejdéle sloužícím biskupem v českých a moravských diecézích.

Zaznělo v kázání

Pán se zjevuje těm, kteří mají pokorné srdce. (...) Pravá pokora spočívá v tom přijmout pravdu, i když je jiná než očekávaná a třeba nevyhovuje mým představám. (P. Josef Novotný)

Ježíš nás varuje, abychom nebyli jako sůl, která ztratí chuť (Mt 5,13). Podle chemiků je to možné jen tehdy, pokud se smísí s jinými látkami. Evangelium má svoji nezaměnitelnou chuť, kterou může ztratit, když ho smícháme s jinými naukami. (P. Josef Novotný)

Máš všechny možnosti, člověče. Vyber si: dobro, zlo, ... Pamatuj ale, že mne, Boha, poměřují podle Tvého chování: ke mně, k druhým i k sobě. (P. Martin Holík)

Žádné vyznání lásky nemá podobu smlouvy nebo receptáře, ale ve spatřování společného Horizontu.

(papež František via P. Martin Holík)
=jo=

Vybavení a výzdoba našeho kostela: oltář sv. Rodiny

V minulém čísle jsme psali o oltáři Nejsvětějšího Srdce Páně v levé boční lodi, nyní se dostáváme k jeho protějšku,

oltáři sv. Rodiny v pravé boční lodi kostela. Oba oltáře jsou vyrobeny z mohutného šedého mramorového bloku s bílo-černými žilami, obětní stůl tvoří bílá mramorová deska. Zcela na horní části bloku je obdobně jako u protějšku z kovu vytepané vycházející slunce, tentokrát ale se zkratkou jmen Svaté rodiny IMI – I(ESUS) M(ARIA) I(OSEPH) a po stranách dva kříže, připomínající Kalvárii. Svým provedením s dvojím příčným

břevnem zároveň odkazují na východní křesťanství. Samotný mramor v různých barvách i strukturách je výrazným abstraktním výtvarným prvkem celého kostela v protikladu ke klasickému, někdy až příliš didaktickému pojetí obrazů. Pod děleným obrazem je také kamenný blok pročleněn geometrickou dekorací na čtverce, do některých jsou vyryty ještě křížky.

Oltářní obraz z roku 1944 je vsazen do širokého patinovaného rámu. Na jediném rozměrném obraze, rozděleném na 9 polí různé velikosti, je znázorněn výpravný cyklus se sv. Rodinou doplněný dvěma postavami ze Starého zákona a dvěma z Nového zákona.

Připomíná dějiny spásy a zdůrazňuje vánoční poselství. Jeho autorem je dle iniciál Hubert Kovařík, narozený roku 1888 v Břeclavi v česko-německé rodině, vyškolený na vzorech secesní keramiky v letech 1908–1912 v Kunstgewerbeschule ve Vídni, který je znám především jako tvůrce pozoruhodné keramiky ve stylu art deco. Zůstává otázkou, kdo z obou malířů, jež spojovalo členství v hodonínském Sdružení výtvarných umělců moravských (SVUM), je autorem celého výzdobného programu. Také na oltářním obraze Nejsvětějšího Srdce Páně byla totiž nalezena typická značka keramických výrobků Huberta Kovaříka ve formě šesticípé hvězdy, přestože je signován Petrem Pištělkou. Připomeňme ještě, že Kovařík založil v 50. letech 20. století známou výrobu Kunštátské keramiky. Zemřel v roce 1958 v Praze.

Ústřední výjev obrazu je stejně jako

ostatní vymalován na zlatém podkladě ve stylu ikon; do něj jsou vyryty menší ondřejské křížky. Zkratky jmen

Oltář sv. Rodiny foto: Vít Horník

postav, znamenajících jejich poslání, jsou napsány řecky a latinsky. Matka Boží jako královna nebes je oděna do tmavě modrého pláště na vnitřní straně červeného, do kterého má zahalené i vlasy. Na znamení spoluprožívání Synova utrpení má šarlatové šaty, opatřené bílým živůtkem. Ruce má v rozjímavém gestu zkřížené přes prsa. Napravo od ní ji značí řecká písmena MP MΘ ΘΥ. Na obraze je však patrně chyba,

neboť je správně M(A)P(IA) M(H)T(HP) Θ(EO)Y, tedy Maria Métér Theú (Maria Matka Boží) s písmenem tau, nikoli théta ve slově Métér. Sv. Josef má zkratku IOC (IOCEΦ). Světec ve fialovém plášti a bílém roucho objímá rameno Ježíška, který je zde zobrazen jako odrostlejší bíle oděný chlapec s rukama sepjatýma v modlitbě. Panna Maria se sv. Josefem sedí, zatímco Ježíšek stojí; pod nohama se jim zelená tráva. Ježíšek má ze všech tří postav nejbohatěji zdobenou svatozář – zlatý nimbus s rameny kříže. Mezi nimi je vyryt volutový ornament, připomínající výzdobu hlavic antických chrámů. Ježíšek je označen řeckými písmeny ICXP, tj. zkratkou jeho jmen I(HCOY)C XP(ICTOC) = Ježíš Kristus. Matka Boží má okraj svatozáře zdobený vroubky a pěti zlatými paprsky, připomínajícími pět ran Kristových, je možno říci, že i zde je zdobena Sluncem. U nohou Ježíška a Panny Marie sedí Beránek, jenž nožkou přidržuje křížek s praporkem, na němž je zkratka AD (Agnus Dei, Beránek Boží), a naproti němu pásek, na němž najdeme letopočet vzniku obrazu. Nad nimi je vyryt další kříž v podobě zářícího šperku a úplně nahoře v dalším obdélném poli je zobrazeno Boží oko s paprsky nesené dvěma anděly v červených rouchoch s barevnými křídly. Nesou mluvící pásku s latinským citátem z Lukášova evangelia (2,21): „VOCATUM EST EIUS NOMEN JESUS XP“ („Nazváno bylo jeho jméno Ježíš Kristus“), přičemž zkratka Kristova jména, chrismon, je řecky. O dalších postavách a symbolech si povíme v příštím čísle. Jana Osolobě

Představujeme Vítku a Ondru, vedoucí ministrantských schůzek pro mladší ministranty

Každou neděli po deváté mši svaté se u nás ve farnosti scházejí ministranti na ministrantských schůzkách. Po jedné z těchto schůzek jsme se sešli s Vítkem Sapákem (V) a Ondrou Pilerem (O), kteří už sedm let vedou ministrantské schůzky pro mladší ministranty.

Ahoj Ondro a Víto, mohli byste se na začátek krátce představit?

V: Studuji na pedagogické fakultě češtinu a dějepis se zaměřením na vzdělávání, což jsem šel studovat, protože bych chtěl být učitelem. Hodně se věnuji sportu, především pak fotbalu a horským kolům a taky mám opravdu rád zimní sporty, lyžování, bruslení, teď už i běžkování. Mimo to i teď už druhým rokem pracuji u Kofi-Kofi.

O: Začal jsem studovat na strojní fakultě VUT. Už jako střední školu jsem dělal strojní průmyslovku, proto jsem při výběru vysoké školy měl celkem jasno. Moje oblíbené sporty jsou spíš letní, a to hlavně malá kopaná a MTB. Také hrají na kytaru, což se hodí na výletech u táboráku. Jinak pracuji ve stejné firmě jako Vítek.

Jak dlouho ministrujete?

V: Ministravat jsem začal v šesti letech na Starém Brně. Když mi bylo dvanáct, začal jsem občas chodit sem ke Sv. Augustinovi, protože jsme bydleli blízko. Tehdy jsem chodil hlavně ve všední dny. Postupně jsem si tu našel kamarády a začal sem chodit na mše i v neděli. Tady jsem taky začal chodit na ministrantské schůzky pro starší ministranty, které vedl Jožka Halánek.

O: Poprvé jsem ministroval ve třech letech. Ze začátku jsem na ministrantské schůzky nechodil, protože jsem na to byl moc malý. Až mi bylo šest let, začal jsem chodit na schůzky, které vedli Vojta Kallab a Standa Drápal. Na schůzky jsem chodil i se staršími ministranty, ale jen jeden rok.

A kdy jste začali ministranty vést?

O: Potom, co jsem rok chodil se staršími ministranty, jsme začali zase chodit na schůzky s Vojtou. Rok jsme vedli schůzku s ním, pomáhali jsme mu a postupně se od něj vše učili. A pak jsme to po něm převzali.

V: Na začátku s námi vedl schůzky i Štěpán Kallab. Mně tehdy bylo čtrnáct, Ondrovi třináct a Štěpánovi patnáct.

Kolik kluků na schůzky chodí? A jak jsou staří?

V: Na schůzky pro mladší ministranty chodí kluci od první do šesté třídy. Celkem jich je dvacet, ale pravidelně se jich schází asi patnáct.

Jsou schůzky pro ministranty povinné? Nebo chodí ministrvat i kluci, kteří na schůzky nechodí?

O: Ne, schůzky povinné nejsou. Někteří kluci jsou moc malí na to, aby chodili na schůzky. Jiní zase na schůzku nechodí, protože schůzka je po nedělní mši v devět hodin a oni chodí ministrvat na sedmou nebo na večerní. A některým klukům se nechce. Tak je nenutíme.

Co na schůzkách děláte?

V: Učíme kluky vše, co musí umět ministranti během mše.

O: Také s nimi kromě liturgie probíráme i svátky. Povídáme si o tom, co se zrovna slaví za svátek a proč. Program je ale dost ovlivněný i tím, že kluci neudrží moc dlouho pozornost. Proto si s nimi chodíme někdy vše ukazovat a trénovat také do kostela.

V: A taky chodíme hrát fotbal do sálu nebo hrajeme i jiné hry. Někdy se nám povede vymyslet a nachystat i něco zajímavějšího, například jednou jsme byli na farní zahradě šermovat.

O: Nebo zrovna dnes jsme jim chtěli pustit film o Donu Boscovi, ale bylo jich málo, tak jsme film nechali na jindy.

Jezdíte i na nějaké výlety?

V: Ano, každý rok máme zakončovací víkendovku. To jezdíme na nějakou faru. Z těchto akcí máme vždycky plno zážitků. Třeba jeden rok jsme s kluky pluli v kánoji nebo jsme jim připravili kovbojskou a indiánskou střelnici. Ale ty nejsilnější zážitky máme určitě všichni z nočních her, které vždy prověří naši odvahu.

O: Jo, kluci se na víkendovce vždycky těší hlavně na noční hru a taky tam vyhodnocujeme naši celoroční hru.

Co to je ta celoroční hra?

O: Na celý rok máme vymyšlené téma. Loni to byli kovbojové a letos to jsou rytíři. Téma vybíráme tak, aby se klukům líbilo a bylo jim blízké. Ministranti dostávají body hlavně za to, že chodí na mše svaté. Snažíme se je motivovat, aby cho-

dili i v sobotu ráno, kdy je ministrantů málo, proto je za tuto mši víc bodů.

V: Kromě mší dostávají kluci body i za to, když něco umí, nebo i za chování. Kolik mají bodů, vidí ministranti na vyrobeném plátnu, na kterém postupují. Už se nám i stalo, že jsme jim za špatné chování body museli strhnout, ale to se naštěstí stává jen výjimečně.

Jak kluci zlobí? Za co jim strháváte body?

O: Nejde o to, že by byli divocí, to kluci bývají. Vadí nám ale, když se spolu začnou rvát a nadávat si. Nebo když si během schůzek vytáhnou mobil a hrají na něm hry.

A pokazil už někdo něco u oltáře?

V: Občas se něco stane, třeba že rozlijí vodu, když myjí knězi ruce. Nebo si sfouknou svíčku nosem.

O: To pak stojí pod kazatelnou s tou zhaslou svíčkou a nevědí co s tím.

V: Nebo zapomenou, že měli nějakou službu, a jen zahloubaně sedí. To jim bud musíme tuto službu připomenout, nebo rychle poslat někoho jiného.

O: Poslední dobou nám ale v tomto pomáhají i starší ministranti, kteří jim úkol připomenou dřív než my.

V: Ale jinak jsou naši kluci opravdu šikovní a snaží se.

Jak to chodí, když někdo začíná ministrvat?

V: Většinou se rodiče přijdou po mši zeptat a domluví se, že s námi bud zůstane na schůzce, nebo se domluvíme na tom, kdy přijde poprvé. S některými ministranty při první mši ministrují tatínci. U těch, kteří přijdou sami, to děláme tak, že je dostane na starost nějaký zkušenější ministrant. Ten jim při první mši pomáhá a radí, co mají dělat.

A co holky? Chodí na schůzky? Nebo ministrvat?

O: Ne, holky na schůzky nechodí a ani je nebereme na výlety. Výjimkou nejsou ani sestry ministrantů. U nás ve farnosti ministrují holky jen ve středu, ale to je školní mše a ne farní.

V: Ono to u nás ani není potřeba, aby holky ministrovaly. Ministrantů máme dost a klukům to zkrátka v ministrantském sluší víc.

Moc vám děkuji za rozhovor a přeji vám mnoho radosti z vaší činnosti s ministranty.

=gk=

Vítek a Ondra s ministranty v Nížkovicích (2019) foto: archiv

Farní diář

7. 3.	Setkání seniorů – sraz ve 14.30 hod. před Cyrilometodějskou základní školou. Půjdeme se podívat do kaple školy a následně k sestřím cyrilometodějkám do komunity.
13. 3. -14. 3.	Postní duchovní obnova
25. 3.	Slavnost Zvěstování Páně – mše sv. v 18.00 hod.
4. 4.	Mše sv. s udělováním svátosti nemocných – 14.00 hod.
5. 4.	Květná neděle, svěcení ratolestí – mše svatá v 7.00, 9.00 a 18.00 hod.

Mše svaté od nás
přenášené Proglasem

6. 3. v 18.00 hod., 3. 4. v 18.00 hod.

www.proglas.cz, tlačítko BOHOSLUŽBY

Křížové cesty

Ke křížové cestě se v naší farnosti budete moci připojit v době postní vždy v pátek v 17.30 hod. a v neděli v 15.00 hod.

V neděli 8. 3. bude místo křížové cesty pořad hudby a slova „Postní meditace s hudbou“. Z díla Tomáše Kempenského čte Igor Dostálek, hraje Graffovo kvarteto.

V neděli 29. 3. bude společná křížová cesta v Rosicích.

V neděli 5. 4. bude křížová cesta dětí.

Program duchovní obnovy

P. Tomáš Mlýnek

Pátek 13. 3. 2020

18.00 mše svatá

18.30 1. přednáška

19.00 celonoční výstav Nejsvětější Svátosti Oltární

Sobota 14. 3. 2020

8.30 mše svatá

9.00 2. přednáška

9.30 výstav Nejsvětější Svátosti Oltární (možnost občerstvení na faře)

10.30 3. přednáška

11.00 výstav Nejsvětější Svátosti Oltární

12.00 ukončení duchovní obnovy požehnáním

Okénko do minulosti

V našem zpětném ohlžení za historii farnosti jsme se dostali k bližšímu pohledu na kostel. Protože vnitřní vybavení a výzdoba mají nyní ve Zpravodaji své zvláštní místo, uvedu dnes jen nejzákladnější údaje. Úvod patří autorovi projektu.

Ing. Dr. Vladimír Fischer
(1870–1947)

Po studiu ČVUT v Praze, několikaletem studijním pobytu ve Vídni a praxi u renomovaných vídeňských architektů působil Ing. V. Fischer jako profesor na ČVUT v Brně. Zde byl opakovaně zvolen děkanem odboru architektury, rok zastával funkci rektora. Kromě projektu kostela svatého Augustina je autorem dalších brněnských i mimobrněnských staveb, většinou sakrálních. Projektovale např. tzv. Švédský dům na Smetanově ulici, kostel sv. Jana Nepomuckého ve Starém Lískovci, cyrilometodějské školy na Lerchově ulici, dívčí domov Kounicových studentských kolejí, ve spolupráci s Bedřichem Rozehnalem onkologickou léčebnu na Žlutém kopci zvanou Dům útěchy, kostel ve Vnorov-

vech, v Rohatci, Tvarožné Lhotě. Projekt kostela svatého Augustina vypracoval v letech 1929–1930.

Řešení exteriéru

„Farní kostel sv. Augustina je vynikajícím příkladem sakrální architektury individuálního architektonického projevu meziválečného období,“ píše ve své publikaci B. Hubáčková. Prostor kostela je vyřešen po vzoru starokřesťanské trojlodní baziliky. Délka kostela je 34 m, šířka trojlodí 18,80 m, hlavní loď odděluje od kněžiště 18 m vysoká půlkruhová apsida. Fara tvoří s kostelem jeden celek. Kostel s věží má železobetonovou kosturu vyplněnou cihlovým zdivem. Vstupní průčelí tvoří lodžie se třemi vchody, nad hlavním vstupem je bronzová deska s nápisem Dům Boží – brána nebe. Bylo počítáno s venkovními plastikami světců, k realizaci však již nedošlo. Do věže 50 m vysoké byly po dokončení stavby zavěšeny čtyři zvony: Sv. Josef 475 kg, Sv. Augustin 1380 kg, Panna Maria 1266 kg a Sv. Monika 644 kg.

(Srov. Svatý Augustin..., str. 49–53)

s. Stanislava

Aplikace do mobilu

Kamarádi k postní době

K dobrému prožití Postní doby nám kromě papírových brožurek – k dostání v zadu na stolku – pomáhají naši elektroničtí kamarádi: velký počítač nebo mobil.

Pracovitý P. Petr Hofírek z farnosti Dolní Němčí připravil i letos web postníkapky.cz; pro mobil s androidem se jmenuje Postní kapky 2020. Co obsahuje? Modlitbu, evangelium s komentářem Tomáše Špidlíka, biblický citát, texty o svátosti smíření s otázkami k prozkoumávání svědomí. Poselství papeže k postní

době 2020. Lze si zadat příjem denní inspirativní SMSky.

Aplikace z brněnské dílny, Malý průvodce postní dobou vychází už řadu let. V úvodu píše P. Tomáš Koumal: Úkolem postní doby není zhutovat lidské tělo. Trojlístek modlitba, půst, almužna mě má spíš navrátit Bohu a vlastně i mně samotnému.

Čtème, stahujme, aktualizujme, užívejme. Vzhůru do doby postní okruhu velikonočního!

=omh=

Školní klub Kotva zve na tábory

26.–28. 6. Cyklovíkend

2.–6. 7. Pěší pouť na Velehrad – pro studenty od ukončené 8. třídy

13.–19. 7. Námořníci Jejího Veličenstva – pobytový tábor pro 1. stupeň ZŠ

20.–31. 7. Kolem kolem Jeseníků – cyklotábor – pro žáky od ukončené 5. třídy

Přihlásit se je možné v klubu nebo e-mailem do 30. 4. (www.cmgp.cz)

Těší se o. Jaroslav Němec, Josef Přehnal a Jiří Možný.